

KURSPLAN

Hälsofrämjande vård och omvårdnad 22,5 högskolepoäng 00093H

Health promotion in care and nursing care

Kursplan antagna: Vår 2024 Lp 3 - Tills vidare

**BESLUTSDATUM
2023-06-05**

Hälsofrämjande vård och omvårdnad 22,5 högskolepoäng 00093H

Health promotion in care and nursing care

Grundnivå, 00093H

Utbildningsnivå	Fördjupningskod	Betygsskala	Ämne	Ämnesgrupp (SCB)
Grundnivå	G1F	U G VG *	Omvårdnad	Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Ingår i huvudområde

Omvårdnad

Behörighet

Grundläggande behörighet samt samt kursen förutsätter kunskaper motsvarande:

O0092H Omvårdnadens grunder, 15hp

M0094H Grundläggande medicinsk vetenskap, 15hp

Urval

Urvalet grundas på 1-165 högskolepoäng.

Mål/Förväntat studieresultat

Kursens övergripande mål är att studenten ska kunna arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande, utifrån miljö- och intersektionella aspekter och ett individ- och samhällsperspektiv. Studenten ska kunna motivera och tillämpa en personcentrerad vård som utgår från personens behov och resurser, detta i samverkan med patient, närstående och vårdteam. Dessutom ska studenten förvärva kunskaper i farmakologi, läkemedelshantering, klinisk kemi och näringsfysiologi för att kunna planera och genomföra en patientsäker vård och omvårdnad.

Moment 1: Omvårdnad: Promotion och prevention vid hälsa och ohälsa

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

Kunskap och förståelse

- förklara grundläggande epidemiologiska begrepp i relation till omvårdnad
- förklara begreppen promotion, primär och sekundär prevention samt rehabilitering
- förklara och motivera betydelsen av dialog, delaktighet och jämlikhet i ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete som tillvaratar människors resurser
- redogöra för och förklara hälsofrämjande och preventiva interventioner på individ- och gruppnivå
- redogöra för och motivera vårdpedagogiska modeller i hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete
- förklara betydelsen av intersektionella faktorer i relation till hälsa/ohälsa och friskhet/sjukdom, utifrån individ- och samhällsperspektiv
- förklara den fysiska och psykosociala miljöns betydelse för hälsa och ohälsa
- beskriva inre och yttre resurser hos människan med syfte att främja hälsa och förebygga sjukdom
- redogöra för lagar och författningar som reglerar sjuksköterskans hälsofrämjande och preventiva arbete

Färdighet och förmåga

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- identifiera riskfaktorer för ohälsa och sjukdom med fokus på vanligt förekommande folksjukdomar
- använda teoretiska kunskaper i hälsofrämjande och preventiv omvårdnad med syfte att stödja människors resurser
- förbereda en hälsofrämjande eller preventiv intervention på individnivå utifrån evidensbaserad kunskap

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- visa närvaro och lyssna med respekt, ställa öppna frågor, visa tillit, samt stärka patientens förmåga att ta eget ansvar
- reflektera över det egna förhållningssättet i dialog med patient och närstående
- reflektera över dialogbaserad diskussion (diskursetik) med utgång från personcentrerad omvårdnad
- reflektera över etiska värden i relation till människans sårbarhet

Moment 2: Medicinsk vetenskap: Farmakologi och läkemedelshantering*Kunskap och förståelse*

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- beskriva grundläggande farmakologiska begrepp och principer
- förklara och beskriva skillnaden mellan olika antibiotika och antivirala läkemedel utifrån farmakologiska egenskaper
- beskriva indelningsgrunderna för autonoma nervsystemets farmakologi
- förklara indelningen av olika analgetika utifrån deras verkningsmekanismer
- redogöra för författningar som styr läkemedelshanteringen i hälso- och sjukvård

Färdighet och förmåga

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- använda relevant information om läkemedel i dialog med patient och närstående på ett sätt som stödjer delaktighet utifrån patientens resurser och behov
- använda relevant information om olika läkemedel och dess hantering
- tillämpa och utföra läkemedelsberäkningar utifrån given ordination, samt iordningställa och administrera läkemedel på ett säkert sätt
- Urskilja och värdera olika smärtyper samt visa förståelse för olika farmakologiska behandlingsstrategier

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- förklara hur antibiotikaresistens uppkommer och kunna tillämpa kunskapen i den kliniska situationen för att uppnå en hållbar utveckling för individ och samhälle
- analysera risker och aspekter vad gäller kvalitet kring läkemedelshantering för att garantera patientsäkerhet

Moment 3: Medicinsk vetenskap: Klinisk bedömning, klinisk kemi och fysiologi*Kunskap och förståelse*

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- redogöra för aktuell provtagning vid vanligt förekommande sjukdomstillstånd
- redogöra för faktorer som kan påverka analysresultat
- redogöra för åtgärder vid avvikande provsvar
- förklara kroppens nutritionsbehov

Färdighet och förmåga

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- identifiera behov av vätska och nutrition samt kunna göra en åtgärdsbedömning
- förutse risker med avvikande provsvar samt ha handlingsberedskap och kunna tillämpa vedertagna strategier för säker vård

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- identifiera normaltillstånd samt avvikelser vid klinisk undersökning och provtagning
- förklara varför provtagningsföreskrifter ska följas för att garantera patientsäkerhet

Moment 4: Omvårdnad: Fördjupning av teori och praktik i relation till människors grundläggande behov och resurser

Kunskap och förståelse

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- redogöra för sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet inom preventiv vård och omvårdnad
- förklara hur läkemedelshantering sker patientsäkert och med ett miljövänligt arbetssätt
- redogöra för vanligt förekommande läkemedelsgrupper och dess effekter och biverkningar
- redogöra för lagar och författningar vad gäller informationshantering och patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård

Färdighet och förmåga

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- tillämpa evidensbaserad kunskap vad gäller promotion, prevention och diagnostik inom sjuksköterskans ansvarsområde
- genomföra möten med patient som tillvaratar och stärker hens resurser, främjar personcentrerad vård, samt stödjer patientens hälsa och förmågor
- informera och motivera patient och närstående om åtgärder vad gäller omvårdnad, diagnostik och behandling
- Utifrån omvårdnadsprocessen identifiera resurser/behov, samt planera, genomföra och utvärdera preventiva/hälsofrämjande omvårdnadshandlingar
- tillämpa basala hygienrutiner i kliniskt arbete
- tillämpa förekommande omvårdnadstekniker på ett patientsäkert sätt
- hantera och administrera läkemedel på ett patientsäkert sätt
- förklara och tillämpa journalföring på ett patientsäkert sätt enligt sjuksköterskans ansvarsområde

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- visa ett gott etiskt förhållningssätt i mötet med patient/vårdtagare och närstående med beaktande av intersektionella perspektiv och mänskliga rättigheter
- visa hänsyn till mänskliga rättigheter som empati, hänsyn till autonomi, integritet och värdighet i mötet med patient/vårdtagare
- identifiera behov av ytterligare kunskap för att fortlöpande utveckla sin kompetens

Kursinnehåll

Moment 1: Omvårdnad: Promotion och prevention vid hälsa och ohälsa

Moment 2: Medicinsk vetenskap: Farmakologi och läkemedelshantering

Moment 3: Medicinsk vetenskap: Klinisk bedömning, klinisk kemi och fysiologi

Moment 4: Omvårdnad: Fördjupning av teori och praktik i relation till människors grundläggande behov

Moment 1: Omvårdnad: Promotion och prevention vid hälsa och ohälsa

Epidemiologi och folkhälsa

Hälsofrämjande och preventiv vård och omvårdnad i människans livsspann

Kommunikation

Personcentrerad vård

Vårdpedagogik

Intersektionella faktorer

Miljöns betydelse i relation till hälsa och ohälsa

Våld i nära relationer

Evidensbaserad kunskap

Etik

Lagar och författningar

Moment 2: Medicinsk vetenskap: Farmakologi och läkemedelshantering

Allmän farmakologi

Läkemedelshantering

Läkemedelsberäkning

Autonoma nervsystemets farmakologi

Läkemedelsbehandling vid smärta

Läkemedel vid infektionssjukdomar

Lagar och författningar

Moment 3: Medicinsk vetenskap: Klinisk bedömning, klinisk kemi och fysiologi

Klinisk kemi

Näringslära

Moment 4: Omvårdnad: Fördjupning av teori och praktik i relation till människors grundläggande behov och resurser

Etik

Hälsofrämjande och preventiv vård och omvårdnad i ett livsspann

Patientmötet

Vårdpedagogik

Omvårdnadsprocessen

Vårdhygien

Omvårdnadstekniker

Läkemedelshantering

Evidensbaserad omvårdnad

Aktuella lagar, författningar och säkerhetsföreskrifter

Professionellt förhållningssätt

Genomförande

Kursens undervisningspråk samt undervisningsform anges för varje kurstillfälle och framgår av kurssidans på Luleå tekniska universitets hemsida.

Kursens moment genomförs med integrerade arbetsformer som stödjer studentens förståelse, djupinläring och självständighet, vilket sker genom kunskapsökning, problemlösning och kritisk reflektion med utgång från kursens mål. Studentens lärande stöds av föreläsningar, laborationer, seminarium, studieuppgifter enskilt och i grupp, egna studier och genomförande av VFU under handledning.

Deltagande och genomförande av laborationer, seminarier, studieuppgifter och VFU är obligatoriskt.

Examination

Om det finns beslut om särskilt pedagogiskt stöd, i enlighet med Riktlinjen Studentens rättigheter och skyldigheter vid Luleå tekniska universitet, finns möjlighet till anpassad eller alternativ examinationsform.

Som betyg används en tregradig betygsskala; väl godkänd (VG), godkänd (G) eller underkänd (U). Betyg på verksamhetsförlagd utbildning är tvågradig; godkänd (G) eller underkänd (U). Kursens mål examineras med individuell skriftlig tentamen, skriftlig rapport, seminarium, praktiskt individuellt prov samt bedömning av yrkeskompetens under VFU. För att bli godkänd på hel kurs krävs godkänt betyg på alla delar och att obligatoriska moment är genomförda.

När examinator avbryter VFU-period innebär det att studenten underkänns i förtid och ett examinationstillfälle på VFU-momentet är förverkat.

Om student väljer att avbryta eller inte fullfölja VFU-perioden innebär det att studenten underkänns i förtid och ett examinationstillfälle på VFU-momentet är förverkat om inte synnerliga skäl föreligger och stärks av läkarintyg.

Otillåtna hjälpmedel vid prov och bedömning

Om en student, genom användande av otillåtna hjälpmedel, försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation ska bedömas, får disciplinära åtgärder vidtas.

Uttrycket "otillåtna hjälpmedel" betyder de hjälpmedel som lärare i förväg inte uppgett som tillåtna hjälpmedel och som kan vara till hjälp vid lösandet av examinationsuppgiften. Detta innebär att alla hjälpmedel som inte uppgetts som tillåtna är otillåtna.

Övrigt

Denna kurs, innehållande moment med verksamhetsförlagd utbildning (VFU-moment), omfattas av Särskilda regler för Verksamhetsförlagd utbildning enligt prefektbeslut vid Institutionen för Hälsovetenskap, Luleå tekniska universitet.

Godkänt kursbetyg för denna kurs utgör särskild behörighet för kurser innehållande VFU och examensarbete.

Övergångsbestämmelser

Utbildningsplanen gäller från höstterminen 2018 för de studenter som då antas till utbildningen. Utbildningsledare och ämnesansvariga beslutar om individuella studieplaner för studenter som antagits till tidigare utbildningsplan och efter studieuppehåll återupptar studierna enligt nuvarande utbildningsplan.

Om en kurs har upphört att ges eller har genomgått större förändringar ska studenterna under första året efter det att förändringen har skett, erbjudas två tillfällen för examination och sedan en gång per år ytterligare 2 år, baserade på den kursplan som gällde vid registreringen.

Kursgivare

Institutionen för hälsa, lärande och teknik

Moduler

Kod	Benämning	Betygsskala	Hp	Tillstånd	Gäller från	Titel
0001	Seminarium med individuell skriftlig inlämning	U G VG *	3	Obligatorisk	H18	
0005	Tentamen Läkemedelsberäkning	U G#	0,5	Obligatorisk	H18	
0009	Bedömning av verksamhetsförlagd utbildning	U G#	7,5	Obligatorisk	H18	
0010	Praktiskt individuellt prov	U G#	1	Obligatorisk	H19	
0011	Laborationer	U G#	0,5	Obligatorisk	H19	
0012	Tentamen farmakologi	U G VG *	4	Obligatorisk	H20	
0013	Seminarium läkemedelshantering	U G#	1	Obligatorisk	H20	
0015	Simulering	U G#	0,5	Obligatorisk	H20	
0016	Tentamen klinisk kemi och fysiologi	U G VG *	1	Obligatorisk	H21	
0017	Seminarium näringslära	U G VG *	0,5	Obligatorisk	H21	
0018	Hemtentamen Folkhälsa	U G VG *	3	Obligatorisk	V23	

Revidering fastställd

av Anna Öqvist, huvudansvarig utbildningsledare vid Institutionen för hälsa, lärande och teknik 2023-06-05

Kursplanen fastställd

av Prefekt vid Institutionen för hälsovetenskap 2018-10-31